

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY**

Evidenčné číslo: 17100/B/2012/1407171115

**VŠEOBECNE UZNÁVANÉ ÚČTOVNÉ ZÁSADY
A PRINCÍPY V PRÁVNEJ ÚPRAVE
ÚČTOVNÍCTVA**

Bakalárska práca

2012

Andrea Mesárošová

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY**

**VŠEOBECNE UZNÁVANÉ ÚČTOVNÉ ZÁSADY
A PRINCÍPY V PRÁVNEJ ÚPRAVE
ÚČTOVNÍCTVA**

Bakalárska práca

Študijný program: 6209 7 00 Účtovníctvo

Študijný odbor: 3.3.12 Účtovníctvo

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúci záverečnej práce: Ing. Andrej Babej

Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD.

Bratislava 2012

Andrea Mesárošová

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracovala samostatne a že som uviedla všetku použitú literatúru.

Dátum:

.....

(podpis študenta)

ABSTRAKT

MESÁROŠOVÁ, Andrea: *Všeobecne uznávané účtovné zásady a princípy v právnej úprave účtovníctva*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. – Ing. Andrej Babej, Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2012, počet strán 48.

Cieľom bakalárskej práce je priniesť ucelený pohľad na všeobecne uznávané účtovné zásady a princípy s dôrazom na právnu úpravu účtovníctva platnú na území Slovenskej republiky. Práca poskytuje ucelený pohľad na problematiku účtovných zásad a princípov z účtovného hľadiska. Práca je rozdelená do štyroch kapitol. Prvá kapitola obsahuje charakteristiku všeobecných účtovných zásad a princípov v právnej úprave účtovníctva v Slovenskej republike. V ďalšej časti sa nachádza analyzovanie jednotlivých účtovných zásad a princípov na konkrétnych príkladoch ich využitia pri vedení účtovníctva nielen v teoretickej rovine, ale aj v praxi. Venujeme sa tiež nedostatkom, ktoré môžu vzniknúť pri aplikovaní účtovných zásad a princípov s možnými následkami pre účtovnú jednotku. Výsledkom riešenia danej problematiky je ucelený pohľad na problematiku účtovných zásad a princípov z účtovného hľadiska.

Kľúčové slová:

Účtovná zásada, účtovná metóda, bilančná kontinuita, akruálny princíp, kontinuita v používaní účtovných zásad a účtovných metód.

ABSTRACT

MESÁROŠOVÁ, Andrea: *Generally accepted accounting principles on accountng rules in Slovak Republic*. – University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing. – Supervisor of the bachelor thesis: Ing. Andrej Babej, Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2012, 48p.

The aim of this work is to bring a comprehensive view of the generally accepted accounting principles with an emphasis on accounting rules in the Slovak Republic. This work provides a comprehensive look at the issue of accounting policies and principles from accounting view. This work is divided into four chapters. The first chapter contains a general description of the general accounting principles and principles of accounting rules in the Slovak Republic. The next section is the analysis of accounting policies and principles to specific examples of their use in the bookkeeping not only in theory but in practice. He will also do what deficiencies may arise in applying accounting policies and principles of the possible consequences to the entity. The result of solving this issue is a comprehensive look at the issue of accounting policies and principles for accounting purposes.

Keywords:

Accounting principle, accounting method, continuity of the balance sheet, accrual basis, consistency of accounting policies.

O B S A H

Úvod	7
1 Súčasný stav riešenej problematiky	9
1.1 Všeobecná charakteristika účtovných zásad a účtovných princípov	9
1.2 Elementárne účtovné zásady	10
1.2.1 Zásada účtovnej jednotky	11
1.2.2 Zásada merania pomocou peňažnej jednotky	12
1.2.3 Zásada účtovného obdobia	13
1.2.4 Zásada nepretržitosti pokračovania v činnosti	14
1.2.5 Zásada preukázateľnosti účtovníctva	14
1.2.6 Bilančný princíp	15
1.3 Všeobecné účtovné zásady	15
1.3.1 Zásada bilančnej kontinuity	16
1.3.2 Kontinuita v používaní účtovných zásad a účtovných metód	17
1.3.3 Zásada prednosti podstaty pred formou	19
1.3.4 Zásada zákazu kompenzácie majetku a záväzkov, nákladov a výnosov, príjmov a výdavkov.	19
1.3.5 Akruálny princíp (zásada akruálnosti)	19
1.3.6 Zásada oceňovania v historických cenách	20
1.3.7 Zásada opatrnosti	21
1.3.8 Vecné a časové priradovanie nákladov k výnosom	22
1.4 Rozdiel medzi zásadou, metódou a kvalitatívnou charakteristikou	23
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	25
3 Výsledky práce a diskusia	27
3.1 Zásada bilančnej kontinuity	27
3.2 Kontinuita medzi účtovnými metódami a účtovnými zásadami	30
3.3 Zásada prednosti podstaty pred formou vlastníctva	31
3.4 Zásada zákazu kompenzácie pohľadávok a záväzkov, nákladov a výnosov, príjmov a výdavkov	32
3.5 Zásada opatrnosti	34
3.5.1 Aplikácia zásady opatrnosti pri vykazovaní majetku - realizačný princíp	35
3.5.2 Aplikácia zásady opatrnosti pri vykazovaní zásob - imparitný princíp	36

3.5.3	Aplikácia zásady opatrnosti– uplatnenie princípu osvetľovania skutočností	39
4	Záver	40
5	Zoznam použitej literatúry	42
6	Prílohy	43
6.1	Komplexné riešenie príkladu z podkapitoly 3.1	43

Úvod

Účtovníctvo má nenahraditeľnú úlohu, ktorá poskytuje informácie nielen pre interných, ale aj externých používateľov. V historickom vývoji sa primitívna forma evidencie postupne zdokonaľovala až do súčasnej podoby. Požiadavky na informácie sa menili spoločne s rozvojom jednotlivých národov, ale aj celej spoločnosti. Účtovné zásady a účtovné princípy sa vyvíjali ako prirodzená spätná väzba na praktické a konkrétne problémy, ktoré boli následne teoreticky zaznamenávané, skúmané a vysvetľované až do stavu, aký máme v súčasnosti. Vznik a vývoj účtovníctva sa teda priamo viaže k vzniku a vývoju účtovných zásad a princípov. Z tohto dôvodu sa môžu účtovné zásady a metódy líšiť v jednotlivých právnych, ale aj nadnárodných úpravách. V dnešnej dobe sú uplatňované zásady s ohľadom na trhovú ekonomiku, pretože jej zákonitosti poskytujú východiská teórie pre účtovné zásady a vo veľa prípadoch aj pre účtovné metódy. Napriek nezastaviteľnému rozmachu spoločnosti a následne aj účtovníctva, sa niektoré účtovné zásady a princípy zachovali v nezmenenej podobe, prípadne s veľmi malými obmenami, až dodnes. Môžeme spomenúť napríklad zásadu účtovnej jednotky.

Za najzákladnejšiu, a v hierarchickom postavení najvyššiu účtovnú zásadu, je považovaná zásada vecného a pravdivého zobrazovania skutočností, ktorá v sebe zosobňuje cieľ účtovníctva. Všetky ďalšie účtovné zásady a princípy sú priamo viazané na spomínanú účtovnú zásadu. Veľa účtovných jednotiek si v dnešnej dobe vypracováva interné smernice, podľa ktorých postupujú pri riešení problémov vznikajúcich pri činnosti účtovnej jednotky. Avšak, ako už bolo spomenuté vyššie, všetky tieto smernice musia mať v sebe obsiahnutú zásadu verného a pravdivého zobrazenia skutočnosti. Ak účtovná jednotka zistí rozpory medzi internou smernicou a spomínanou zásadou, je povinná tieto nedostatky v čo najkratšom čase odstrániť.

Cieľom bakalárskej práce je priniesť ucelený pohľad na všeobecne uznávané účtovné zásady a princípy s dôrazom na právnu úpravu účtovníctva platnú na území Slovenskej republiky. Podrobnejšie sú analyzové jednotlivé účtovné zásady a princípy pri uplatňovaní na konkrétnych problémoch ich využitia v praxi.

Prvá kapitola obsahuje charakteristiku všeobecných účtovných zásad a princípov v právnej úprave účtovníctva v Slovenskej republike. Z teoretického hľadiska sú rozoberané aj elementárne účtovné zásady a princípy.

V druhej kapitole je uvedený cieľ bakalárskej práce a metódy skúmania, ktoré sa v práci využívajú.

Predmetom tretej kapitoly je analyzovanie jednotlivých účtovných zásad a princípov na konkrétnych príkladoch ich využitia pri vedení účtovníctva nielen v teoretickej rovine, ale aj v praxi. Venujeme sa aj nedostatkom, ktoré môžu vzniknúť pri aplikovaní účtovných zásad a princípov s možnými následkami pre účtovnú jednotku.

1 Súčasný stav riešenej problematiky

1.1 Všeobecná charakteristika účtovných zásad a účtovných princípov

Základným a zároveň aj hlavným cieľom účtovníctva je poskytovanie takých ekonomických informácií, ktoré sú užitočné pri rozhodovaní. Tie sú určené pre používateľov z interného a externého prostredia. Užitočnosť týchto informácií je vyjadrená práve ich kvalitatívnymi charakteristikami. Tie zabezpečuje účtovná jednotka.

„Ak by neexistovali jednotné pravidlá pre účtovanie a zostavovanie účtovnej závierky, boli by účtovné závierky účtovnej jednotky za jednotlivé účtovné obdobia a tiež účtovné závierky jednotlivých účtovných jednotiek rovnakého typu neporovnateľné a mohli by sa stať pre používateľov neužitočné. Každá účtovná jednotka musí preto pri účtovaní a zostavovaní účtovnej závierky postupovať podľa určitých zásad a uplatňovať určité metódy.“¹ Medzi jednotlivými zásadami, kvalitatívnymi charakteristikami a predpokladmi existuje množstvo vzájomných vzťahov a často sa navzájom ovplyvňujú.

„Účtovné zásady a princípy predstavujú súbor pravidiel, komplex uznaných praktických poznatkov a zákonitostí, ktoré účtovné jednotky dodržiavajú pri vedení účtovníctva a zostavovaní účtovnej závierky.“² Účtovná jednotka zabezpečuje cieľ účtovníctva a účtovnej závierky tým, že uplatňuje účtovné zásady pri vedení účtovníctva a zostavovaní účtovnej závierky. Účtovné zásady sú v súčasnosti v právnej úprave účtovníctva v Slovenskej republike upravované zákonom č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov – Zákon o účtovníctve a tiež Opatreniami Ministerstva financií SR, ktorými sú upravované najmä postupy účtovania a tiež účtovná závierka. Účtovná jednotka musí dbať na to, aby dodržala všetky účtovné zásady. Dodržiavanie účtovných zásad a princípov sa zabezpečuje uplatňovaním účtovných metód, ktoré predstavujú určité spôsoby a postupy. Ako už bolo spomenuté vyššie, účtovná jednotka musí zabezpečiť

¹ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 97. ISBN 978-80-80-78-418-8.

² ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 98. ISBN 978-80-80-78-418-8.

dodržiavanie všetkých účtovných zásad a princípov, avšak si môže sama zvoliť metódy, ktoré bude uplatňovať. Jediné obmedzenie pri výbere účtovných metód predstavujú právne predpisy.

Hlavnou zásadou uplatňovanou v podvojnóm účtovníctve, je zásada verného a pravdivého zobrazenia skutočnosti. Zákon o účtovníctve hovorí, že „*účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a o finančnej situácii účtovnej jednotky*“³. Tejto zásade sú podriadené všetky ostatné zásady a v hierarchickom postavení predstavuje vrchol pyramídy. Všetky ostatné účtovné zásady už nemôžeme hierarchicky zoradiť, všetky sú navzájom rovnocenné.

Účtovné zásady a účtovné princípy sa chápu ako synonymické pojmy. Spomínané účtovné zásady delíme do dvoch skupín: na elementárne účtovné zásady a všeobecné účtovné zásady, o ktorých budeme hovoriť podrobnejšie v ďalšej kapitole. Aby účtovníctvo mohlo fungovať jednotne, je potrebné zabezpečiť dodržiavanie oboch skupín účtovných zásad.

1.2 Elementárne účtovné zásady

Elementárne účtovné zásady možno charakterizovať ako požiadavky, bez ktorých by nebolo možné hovoriť o účtovníctve. Sú chápané ako určité predpoklady alebo tiež aj východiská účtovníctva. V slovenskej právnej úprave sú definované ako povinnosti účtovnej jednotky, ktoré musí dodržiavať. Aby boli plnené funkcie účtovníctva, musia byť zabezpečené podmienky vymedzené elementárnymi účtovnými zásadami.

Patria sem:

- zásada účtovnej jednotky;
- zásada merania pomocou peňažnej jednotky;
- zásada účtovného obdobia;

³ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 98. ISBN 978-80-80-78-418-8.

- zásada nepretržitosti pokračovania v činnosti;
- zásada preukázateľnosti účtovníctva;
- bilančný princíp, ktorý je definovaný iba pre podvojnú účtovníctvo.

V tejto podkapitole sa budeme podrobne venovať každej z nich.

1.2.1 Zásada účtovnej jednotky

Definícia pojmov, ako základné imanie, pohľadávky, záväzky, náklady, výnosy a zisk strácajú význam, ak nie sú naviazané na konkrétnu účtovnú jednotku. „*Účtovnou jednotkou sa rozumie ekonomický celok, ktorý zostavuje účtovnú závierku*“⁴. Účtovnou jednotkou môže byť fyzická alebo právnická osoba, tieto osoby zostavujú individuálnu účtovnú jednotku. „*Ekonomickou jednotkou môžu však byť aj zoskupenia viacerých účtovných jednotiek, ktoré zostavujú konsolidovanú účtovnú závierku.*“⁴ Uplatňuje sa tu tzv. fikcia účtovnej jednotky, čo vyjadruje, že konsolidovaný celok (skupina účtovných jednotiek) zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku spôsobom, ako keby boli jednou účtovnou jednotkou. Dodržanie tejto zásady je dôležité z dôvodu, že sa oddeľuje majetok a záväzky vlastníkov od majetku a záväzkov účtovnej jednotky. Účtovná jednotka totiž vedie účtovníctvo a vykazovanie k majetku, ktorý jej patrí a k záväzkov, ktoré jej preukázateľne vznikli z jej činnosti. Účtovné jednotky sa medzi sebou líšia svojou vnútornou štruktúrou, spravidla členenú na rôzne vnútroorganizačné útvary. Napriek tomu musí byť vedenie účtovníctva a zostavovanie účtovnej závierky za účtovnú jednotku ako celok. „*Účtovná jednotka je zodpovedná za vedenie účtovníctva, zostavenie účtovnej závierky a jej zverejnenie a tiež za preukázateľnosť účtovníctva v plnom rozsahu, a to aj v prípade, ak poverí vedením svojho účtovníctva inú právnickú alebo fyzickú osobu.*“⁵ Zásada účtovnej jednotky je zhrnutá v nasledujúcom obrázku (schéma 1.1):

⁴ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 102. ISBN 978-80-80-78-418-8.

⁵ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 103. ISBN 978-80-80-78-418-8.

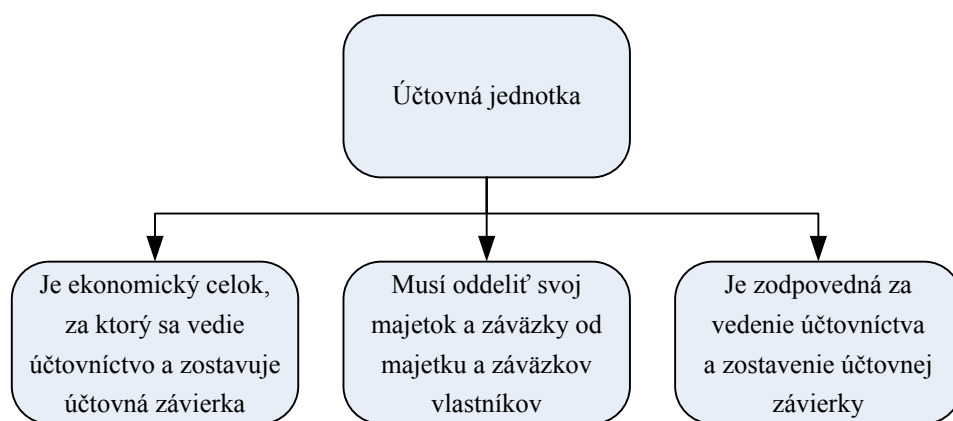

Schéma 1.1: Oblasti aplikácie zásady účtovnej jednotky⁶

1.2.2 Zásada merania pomocou peňažnej jednotky

V účtovníctve pod pojmom základná meracia veličina sa rozumie peňažná jednotka z dôvodu, že všetky skutočnosti, ktoré považujeme za predmet účtovníctva a dajú sa vykázať a oceniť v peňažných jednotkách, tvoria predmet účtovníctva a v požadovanej sumarizácii sú tiež predmetom vykázania v účtovnej závierke. Peňažné prostriedky teda môžeme použiť ako spoločné meradlo, nakoľko veľa vecí, ktoré predstavujú určitú hodnotu práve pre účtovnú jednotku, sa dajú nimi oceniť. „V účtovnej jednotke sú však aj skutočnosti, ktoré sa nedajú vyjadriť v peniazoch, ako napríklad vernosť zamestnancov a podobne. Tieto skutočnosti sa nesmú účtovať a vykazovať v súvahe.“⁶ Pre účtovnú jednotku sú však mnohé informácie, ktoré pre ňu nemajú žiadny význam. Napríklad pre účtovnú jednotku je dôležitá cena kancelárskeho stola, nie však informácia o jeho farbe alebo o počte odkladacích skriniek. Existujú aj iné merné jednotky - naturálne, tie sú však iba doplnkovo využívané a v určitom stupni spracovania v účtovníctve musia byť aj tak prevedené na peňažné jednotky. Vzhľadom k tomu, že kúpna sila peňazí sa mení, musí sa s tým účtovná jednotka vysporiadať úpravou ocenenia.

„Účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo a zostavovať účtovnú závierku v peňažných jednotkách meny euro. O majetku a záväzkoch vyjadrených v cudzej mene, je povinná účtovať aj v mene euro aj v cudzej mene.“⁷

⁶ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 103. ISBN 978-80-80-78-418-8.

⁷ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 104. ISBN 978-80-80-78-418-8.

1.2.3 Zásada účtovného obdobia

Musíme vychádzať z dvoch hľadísk, a to, či účtovná jednotka je právnickou osobou alebo fyzickou osobou. Ak účtovná jednotka predstavuje právnickú osobu, má povinnosť vedenia účtovníctva odo dňa vzniku až po deň svojho zániku. Účtovná jednotka, ktorá je fyzickou osobou, tak: „je povinná viesť účtovníctvo po dobu, počas ktorej podniká alebo vykonáva inú samostatne zárobkovú činnosť, ak preukazuje svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov.“⁸ Interval, v ktorom používatelia informácií z účtovníctva požadujú komplexné informácie o účtovej jednotke, sa nazýva účtovné obdobie. Pod pojmom účtovné obdobie rozumieme buď kalendárny rok alebo hospodársky rok. Kalendárny rok predstavuje obdobie začínajúce 01. januárom a končiace 31. decembrom príslušného roku. Hospodárskym rokom sa rozumie 12, po sebe nasledujúcich mesiacov, avšak rôznych od kalendárneho roku. Za toto obdobie má účtovná jednotka povinnosť zistiť výsledok hospodárenia a zostaviť účtovnú závierku. Účtovná jednotka je povinná riadiť sa aj ďalšími účtovnými zásadami, aby mohla dodržať „časovú a vecnú súvislosť účtovných prípadov s účtovným obdobím“⁹.

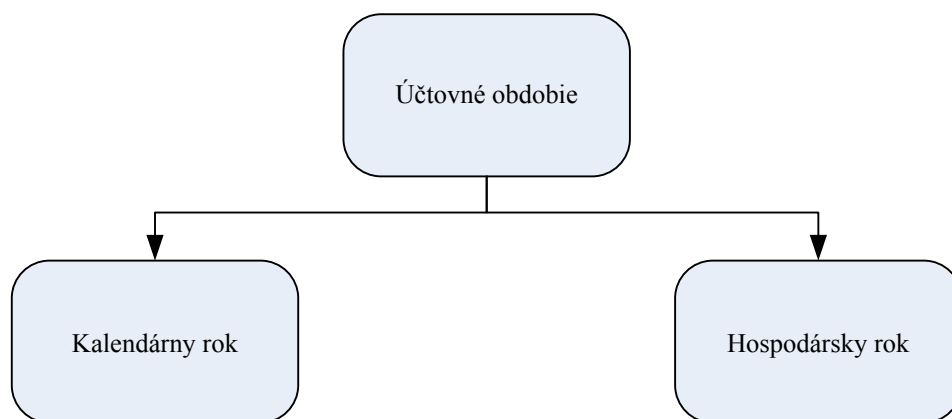

Schéma 1.2: Schéma členenia účtovného obdobia

⁸ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 104. ISBN 978-80-80-78-418-8.

⁹ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 105. ISBN 978-80-80-78-418-8.

1.2.4 Zásada nepretržitosti pokračovania v činnosti

Predpoklad zostavenia riadnej účtovnej závierky je pri účtovnej jednotke podmienený tým, že nechce a ani nemusí ukončiť svoju činnosť. Z tohoto dôvodu je povinná použiť také účtovné zásady a metódy, ako keby mala pokračovať vo svojej činnosti aj naďalej v blízkej budúcnosti v stanovenej činnosti, ktorá predstavuje „*minimálne 12 mesiacov od dátumu, ku ktorému zostavila účtovnú závierku*“¹⁰. Avšak, účtovná jednotka je povinná prispôbiť spôsob účtovania v prípade, ak by disponovala takými informáciami a skutočnosťami, ktoré by ju obmedzovali alebo zabráňovali jej v činnosti. Predpoklad netretržitosti pokračovania v činnosti je porušený v prípade, že účtovná jednotka je nútená zostaviť mimoriadnu účtovnú závierku. Porušením daného predpokladu už nie je možné možné jednotlivé účtovné závierky porovnávať. Zmena spôsobu účtovania spočíva hlavne v zmene oceňovacej veličiny, kde je oceňovanie v historických cenách nahradené reálnou hodnotou, t.z., ocenením v trhových cenách. Takáto situácia môže nastať v prípade, že účtovná jednotka je predmetom predaja, konkurzu a pod..

1.2.5 Zásada preukázateľnosti účtovníctva

Z dôvodu verného a pravdivého zobrazenia skutočností v účtovníctve je účtovná jednotka povinná zabezpečiť preukázateľnosť vedenia účtovníctva, na čo využíva prevažne účtovnú dokumentáciu a vykonávanie inventarizácie. Účtovné doklady sú dôležité z hľadiska účtovania. Inventarizácia slúži na overenie skutočného stavu s účtovným stavom, čím sa zabezpečuje vecná správnosť účtovníctva. Zásada preukázateľnosti účtovníctva má dve stránky: účtovnú dokumentáciu a inventarizáciu.

¹⁰ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 106. ISBN 978-80-80-78-418-8.

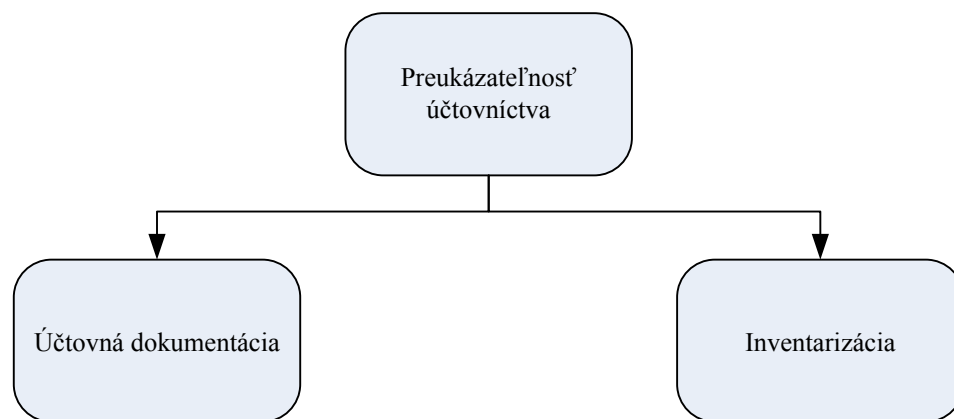

Schéma 1.3: Dve stránky preukázateľnosti účtovníctva¹¹

1.2.6 Bilančný princíp

Tento princíp je považovaný za základný princíp uplatňovaný v podvojnóm účtovníctve. V jednoduchom účtovníctve sa neuplatňuje. Na majetok sa pozeráme podľa formy, v ktorej sa musí vykazovať a tiež podľa zdrojov, z ktorých pochádza. Bilančný princíp sa vyjadruje v bilančnej rovnici: „*MAJETOK = VLASTNÉ IMANIE + ZÁVAZKY*“¹². Podvojnoscť účtovných zápisov je práve odvodená z tohto princípu.

1.3 Všeobecné účtovné zásady

„*Všeobecné účtovné zásady sa zameriavajú na konkrétnu, vecnú oblasť postupov účtovania a zostavovania účtovnej závierky*“¹². Sú nimi určené pravidlá, ktoré súvisia s identifikáciou, oceňovaním a vykazovaním základných zložiek, medzi ktoré patria najmä majetok, záväzky, náklady, výnosy, výsledok hospodárenia, vlastné imanie, iné aktíva a iné pasíva. Ako sme už spomínali, zásada, ktorá je nadradená iným zásadám, je zásada verného a pravdivého zobrazenia skutočností. Môžeme sa na ňu pozerat' z dvoch stránok: z objektívnej a vecnej. Pri objektívnej stránke sa zameriavame na verné zobrazenie skutočností, zatiaľ čo pri vecnej na pravdivé zobrazenie skutočností. Verné zobrazenie

¹¹ MÁZIKOVÁ, K. – BOUŠKOVÁ, D. – MATEÁŠOVÁ, M. 2009. *Účtovníctvo A – učebný text*. Bratislava : Iura Edition, 2009. s. 52. ISBN 998-80-8078-294-8.

¹² ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 106. ISBN 978-80-80-78-418-8.

zabezpečuje nezaújatosť účtovníctva. Zobrazenie je verné, ak všetky účtovné jednotky účtujú použitím rovnakých účtovných metód a zásad a položky účtovnej závierky zodpovedajú skutočnosti – sú aj pravdivé. Účtovná jednotka musí dodržiavať právne predpisy, stanovené účtovné zásady a metódy a tým sa správať čestne a zodpovedne.

Všeobecné účtovné zásady členíme na:

- Zásada bilančnej kontinuity;
- Kontinuita v používaní účtovných zásad a účtovných metód;
- Zásada prednosti podstaty pred formou;
- Zásada zákazu kompenzácie majetku a záväzkov, nákladov a výnosov, príjmov a výdavkov;
- Akruálny princíp;
- Zásada oceňovania v historických cenách;
- Zásada opatrnosti;
- Vecné a časové priradovanie nákladov k výnosom.

1.3.1 Zásada bilančnej kontinuity

„Podľa tejto zásady konečné zostatky účtov, ktoré sa vykazujú v súvahe k poslednému dňu účtovného obdobia, musia byť zhodné so začiatočnými stavmi týchto účtov k prvému dňu bezprostredne nasledujúceho účtovného obdobia.“¹³ V právnej úprave účtovníctva v Slovenskej republike technicky zabezpečujeme danú zásadu používaním uzávierkových účtov: *„Konečného účtu súvahového zostaveného k poslednému dňu účtovného obdobia a Začiatočného účtu súvahového zostaveného k prvému dňu bezprostredne nasledujúceho účtovného obdobia.“¹³*

„Dodržaním tejto zásady sa zdôrazňuje skutočnosť, že je potrebné zostaviť účtovnú závierku za účtovné obdobie, ale účtovná jednotka vykonáva svoju činnosť od svojho

¹³ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2006. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava : Iura Edition, 2006. s. 59. ISBN 80-8078-070-6.

vzniku až po svoj zánik.“¹⁴ Ak účtovná jednotka dodrží túto zásadu, splní popri tom aj jednu z elementárnych účtovných zásad, konkrétne zásadu účtovného obdobia.

1.3.2 Kontinuita v používaní účtovných zásad a účtovných metód

Na zabezpečenie porovnateľnosti dvoch po sebe nasledujúcich účtovných období, musia byť v oboch účtovných obdobiach použité rovnaké účtovné metódy aj účtovné zásady. Na zabezpečenie konzistentnosti prezentácie informácií využívame časové a vecné hľadisko.

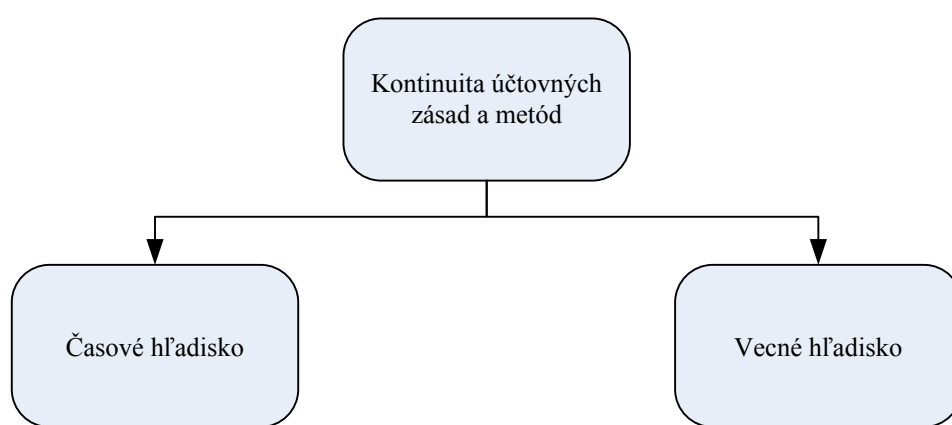

Schéma 1.4: Dve hľadiská zabezpečenia konzistentnosti prezentácií informácií

Časové hľadisko znamená, že sa prezentujú v účtovnej závierke informácie, ktoré spadajú do dvoch po sebe bezprostredne nasledujúcich období, napríklad v účtovných výkazoch.

Vecné hľadisko predstavuje pre účtovnú jednotku prezentovanie informácií ako celku. Ak účtovná jednotka zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku, prezentuje skutočnosti za celý konsolidovaný celok. Konsolidovaná účtovná závierka je teda súhrnom individuálnych účtovných závierok, ktoré sú v jednom konsolidovanom celku.

Na dodržanie tejto zásady je potrebné zabezpečenie dvoch smerov: vecnej kontinuity a formálnej kontinuity.

¹⁴ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2006. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava : Iura Edition, 2006. s. 60. ISBN 80-8078-070-6.

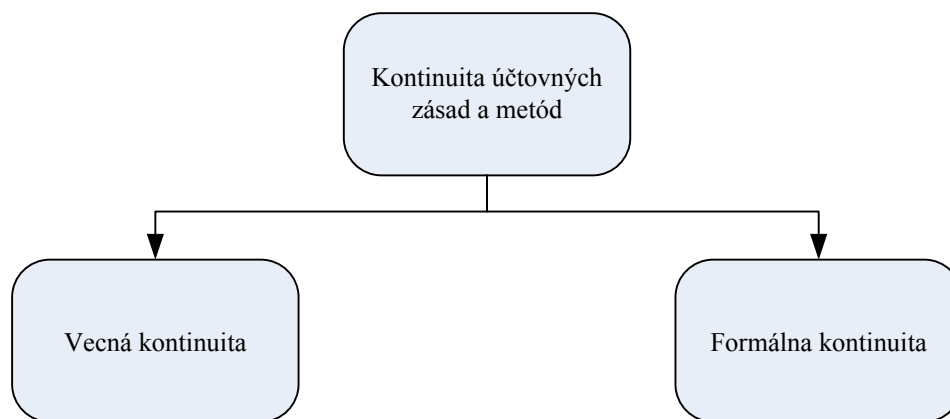

Schéma 1.5: Dva smery potrebné na dodržanie zásady kontinuity

Pri zabezpečení vecnej kontinuity ide hlavne o zabezpečenie použitia rovnakej právnej úpravy a tiež aj použitia rovnakých oceňovacích spôsobov a postupov účtovania, ktoré musí byť dodržané počas celého účtovného obdobia a tiež aj najmenej v dvoch, po sebe bezprostredne nasledujúcich účtovných obdobiach.

Dodržiavanie formálnej kontinuity znamená, že účtovná jednotka bude rovnako usporiadať položky v účtovnej závierke a tiež ich aj prezentovať aj rovnakým spôsobom, ako to robila minulé účtovné obdobia. V národnej úprave účtovníctva v Slovenskej republike je to jednoduchšie, ako pri medzinárodných úpravách. Je to z toho dôvodu, že zatiaľ čo Slovenská právna úprava má pevne stanovenú formu nielen súvahy a výkazu ziskov a strát, ale aj poznámok, medzinárodná právna úprava pevnú formu nestanovuje. Medzinárodné účtovné štandardy IFRS a US GAAP určujú síce obsah jednotlivých položiek, ale nestanovujú formálnu úpravu.

Účtovná jednotka môže zmeniť účtovné zásady a metódy iba od prvého dňa účtovného obdobia, nie však počas účtovného obdobia. „*Uvedené skutočnosti sa prejavujú ako uplatňovanie požiadavky stálosti účtovných zásad a stálosti účtovných metód.*“¹⁵ Dôležité je najmä dodržanie metódy oceňovania a metódy odpisovania majetku účtovnej jednotky. Ak účtovná jednotka zmení účtovnú zásadu alebo metódu, je povinná používateľov informácií o tom informovať v účtovnej závierke, konkrétne v poznámkach.

¹⁵ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2006. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava : Iura Edition, 2006. s. 60. ISBN 80-8078-070-6.

1.3.3 Zásada prednosti podstaty pred formou

Ak informácie o skutočnostiach v účtovnej závierke majú byť zobrazené vecne a pravdivo, musia byť zobrazované podľa ich ekonomickej reality a podstaty. Znamená to, že majetok zobrazuje v účtovníctve a vykazuje ho v súvahe práve tá účtovná jednotka, ktorá ho aj v skutočnosti využíva. Neberie sa ohľad na vlastníctvo majetku, ale na užívanie majetku. Typickým príkladom môže byť majetok obstaraný formou finančného lízingu. O tomto majetku bude účtovať účtovná jednotka v pozícii nájomcu, pretože jej majetok poskytuje ekonomické úžitky. Ekonomickým úžitkom sa rozumie taký úžitok, ktorý bude v budúcnosti viesť ku zvýšeniu peňažných prostriedkov alebo ekvivalentom peňažných prostriedkov.

1.3.4 Zásada zákazu kompenzácie majetku a záväzkov, nákladov a výnosov, príjmov a výdavkov.

„Vyžaduje sa, aby účtovná jednotka účtovala samostatne, bez vzájomného započítania o majetku a záväzkoch, nákladoch a výnosoch, príjmoch a výdavkoch, a to aj v tom prípade, že sa vzťahujú na tú istú skutočnosť. Takýmto spôsobom, teda samostatne, sa musia aj vykázat' v účtovnej závierke.“¹⁶

1.3.5 Akruálny princíp (zásada akruálnosti)

Náklady a výnosy musí účtovná jednotka zaúčtovať do účtovného obdobia podľa ich vzniku. *„Neberie sa do úvahy ich deň úhrady, inkasa alebo vyrovnania iným spôsobom.“¹⁷* Výsledok hospodárenia sa totiž zisťuje z nákladov a výnosov, ktoré majú medzi sebou vecnú a časovú súvislosť. Naopak výdavky a príjmy musia byť vykázané v období, keď došlo k úbytku, prípadne prírastku peňažných prostriedkov, pretože pohyby

¹⁶ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 111. ISBN 978-80-80-78-418-8.

¹⁷ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 112. ISBN 978-80-80-78-418-8.

peňažných prostriedkov nemajú vplyv na výsledok hospodárenia v podvojnom účtovníctve.

1.3.6 Zásada oceňovania v historických cenách

Patrí medzi tradičné zásady účtovníctva. Historické ceny sa vzťahujú priamo na účtovné obdobie. Znamená to, že majetok oceňujeme v hodnote, *„za akú bol nakúpený, vytvorený vlastnou činnosťou, alebo získaný iným spôsobom a na obdobie, kedy vznikol záväzok“*¹⁸. Tieto ceny sú preukázateľné pomocou účtovných dokladov. Výhodou je teda ľahké overenie historických cien. *„Účtovníctvo v súčasnosti až na malé výnimky je založené na historických cenách, ale z dôvodu zrealnenia ocenenia sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje každá účtovná závierka, ocenenie upravuje na účtovné hodnoty, napríklad formou opravnej položky k majetku alebo zmeny reálnej hodnoty majetku.“*¹⁹

Postup uplatnenia oceňovacieho princípu sa aplikuje nasledovne. Aktíva, ktoré patria účtovnej jednotke, musia byť ocenené v peňažných sumách. Tieto peňažné sumy im boli priradené pri ich vzniku, respektíve pri ich obstaraní. Ak boli aktíva obstarané kúpou, ocenené budú obstarávacou cenou. Obstarávacia cena sa skladá so sumy obstarania a sumy vedľajších nákladov, ktoré vznikli pri obstarávaní daného aktíva. Vlastnými nákladmi sa aktíva ocenia vtedy, ak boli vytvorené vlastnou činnosťou. Novovzniknuté pohľadávky sa oceňujú menovitou hodnotou. Reprodukčná obstarávacia cena sa používa v niektorých výnimočných prípadoch, ktoré sú presne stanovené v zákone č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov – Zákon o účtovníctve, napríklad majetok získaný darom a podobne.

Záväzky účtovnej jednotky sa oceňujú výhradne menovitou hodnotou.

¹⁸ MÁZIKOVÁ, K. – BOUŠKOVÁ, D. – MATEÁŠOVÁ, M. 2009. *Účtovníctvo A – učebný text*. Bratislava : Iura Edition, 2009. s. 102. ISBN 998-80-8078-294-8.

¹⁹ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 112. ISBN 978-80-80-78-418-8.

1.3.7 Zásada opatrnosti

Znamená, že majetok a výnosy sa nesmú nadhodnocovať a naopak náklady a záväzky sa nesmú podhodnocovať. Predstavuje odhad účtovnej jednotky, ktorý je uskutočňovaný v neistých podmienkach, avšak s prípustnou istotou.

Táto zásada sa prejavuje na:

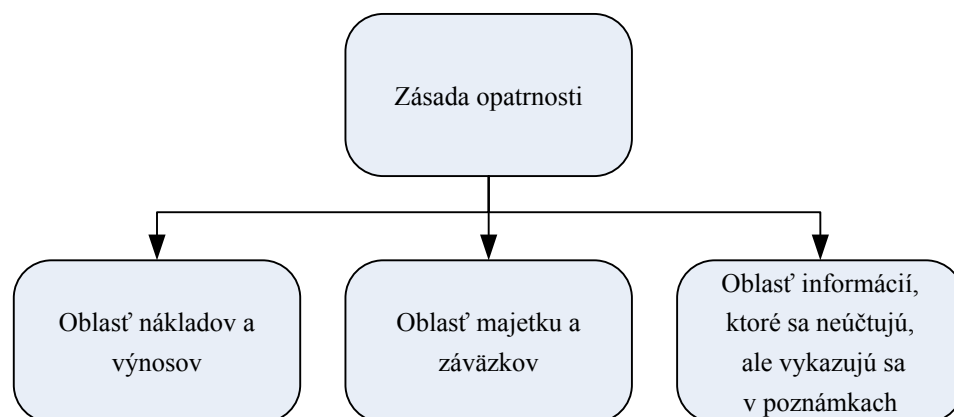

Schéma 1.6: Oblasti uplatnenia zásady opatrnosti

„Z uplatnenia tejto zásady vyplýva, že očakávané, ale neisté výnosy (zisky) sa neúčtujú a v účtovnej závierke nevykazujú. Účtujú a vykazujú sa len vtedy, keď sú realizované. Tento prístup sa označuje ako realizačný princíp a znamená, že účtujú a vykazujú sa v účtovnej závierke len tie výnosy (zisky), ktoré boli ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, už realizované, to znamená, že sú už realizované.“²⁰

Avšak musia byť zohľadnené všetky predpokladané riziká a straty. To znamená, že sa účtujú a vykazujú aj všetky nerealizované straty. Ide o uplatnenie imparitného princípu.

Uplatňuje sa tiež aj princíp nižšej ceny. Podľa tohto princípu sa majetok musí vykázať v súvahe ocenený najnižšou cenou.

Hlavným nástrojom na zabezpečenie tejto zásady môžeme považovať rezervy, ktoré predstavujú záväzky s neistým časovým vymedzením alebo výškou a zabezpečujú nepodhodnocovanie záväzkov ako celku. Ďalším nástrojom sú opravné položky, ktoré sa používajú na dočasné znižovanie ocenenia majetku. Ocenenie majetku sa nemôže zvyšovať, ale podľa tejto zásady môže sa iba upraviť smerom nadol.

²⁰ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2006. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava : Iura Edition, 2006. s. 65. ISBN 80-8078-070-6.

Princíp osvetľovania hodnoty pre účtovnú jednotku znamená, že o informáciách, ktoré majú užitočný charakter pre používateľov, neúčtuje, iba ich vykazuje v poznámkach.

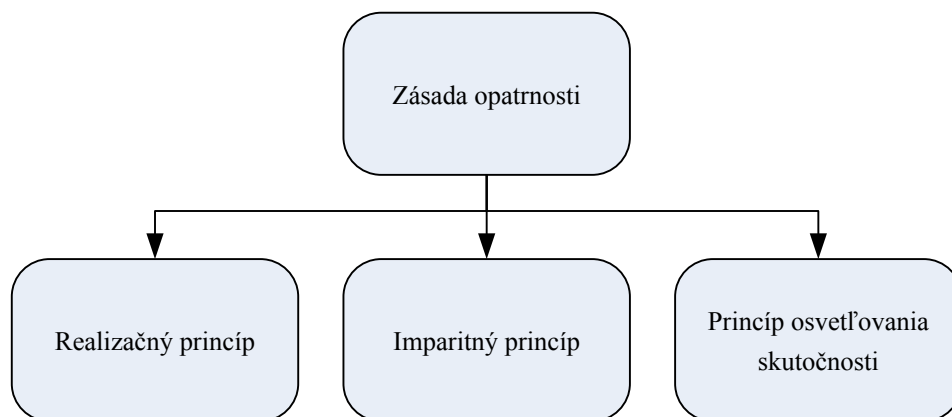

Schéma 1.7: Princípy uplatňované pri zásade opatrnosti

1.3.8 Vecné a časové priradovanie nákladov k výnosom

Viaže sa na princíp súmerateľnosti nákladov a výnosov, z ktorého vyplýva, že ak účtovnej vznikol náklad, musí k nemu zaúčtovať aj príslušný výnos. Tento princíp sa uplatňuje aj opačným spôsobom. Ak účtovnej jednotke vznikol výnos, má povinnosť k nemu zaúčtovať aj príslušný náklad.

Princíp súmerateľnosti nákladov a výnosov sa môže aplikovať dvomi spôsobmi, a to podľa národnej a medzinárodnej úpravy účtovníctva.

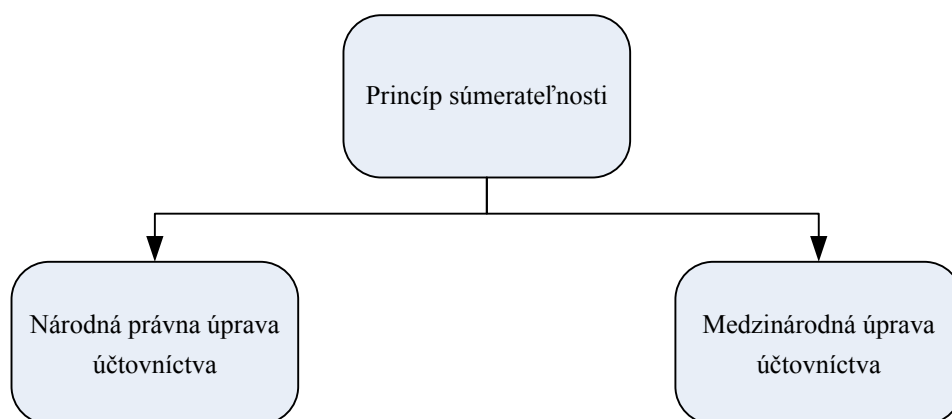

Schéma 1.8: Princíp súmerateľnosti

Pri výpočte výsledku hospodárenia v národnej právnej úprave účtovníctva v Slovenskej republike za účtovné obdobie sú za základ považované náklady, ku ktorým sa priradujú výnosy súvisiace s danými nákladmi. Ide o koncepciu vyprodukovaného výsledku hospodárenia.

Naopak je to v medzinárodnej úprave účtovníctva – Medzinárodné účtovné štandardy IFRS, US GAAP. Za základ pri výpočte výsledku hospodárenia sa berú výnosy, ku ktorým sa priradujú súvisiace náklady. Ide o koncepciu realizovaného výsledku hospodárenia.

Rozdiely medzi koncepciou založenou na vyprodukovanom výsledku hospodárenia a koncepciou realizovaného výsledku hospodárenia sa prejavujú predovšetkým v oblasti účtovania a vykazovania zásob, ktoré boli vyprodukované vlastnou činnosťou. Pri koncepcii založenej na vyprodukovanom výsledku hospodárenia sa náklady vzniknuté počas účtovného obdobia pri výrobe zásob, ktoré boli vytvorené vlastnou činnosťou, rozdelia na dve časti. Jedna časť bude zahrnutá do výsledku hospodárenia príslušného účtovného obdobia a druhá časť zostane viazaná vo forme nedokončenej výroby, polotovarov vlastnej výroby, výrobkoch, ktoré neboli ešte predané, a tiež vo forme nepredaných zvierat vlastného chovu. V tomto prípade ide o brutto princíp zisťovania výsledku hospodárenia. Brutto princíp znamená porovnanie celkových nákladov a celkových výnosov. Vzniknutý vecný nesúlad sa odstraňuje zaúčtovaním zmeny stavu zásob, čiže úpravou výnosov.

Pri koncepcii založenej na realizovanom výsledku hospodárenia sa vecný nesúlad medzi nákladmi a výnosmi musí odstrániť úpravou nákladov.

1.4 Rozdiel medzi zásadou, metódou a kvalitatívnou charakteristikou

Účtovné zásady nemôžu byť nikdy zamieňané s kvantitatívnymi charakteristikami. Rozdiel spočíva v tom, že zatiaľ čo kvalitatívne charakteristiky predstavujú vyjadrenie požiadaviek používateľov na prezentáciu informácií v účtovnej závierke, účtovné zásady je účtovná jednotka povinná aplikovať tak, aby zosúladiła účtovné zásady spolu s účtovnou závierkou.

Naopak, „účtovné metódy sú spôsoby a postupy, ktoré účtovné jednotky využívajú na zabezpečenie dodržania účtovných zásad na účel splnenia cieľa účtovníctva“²¹.

²¹ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 99. ISBN 978-80-80-78-418-8.

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Cieľom bakalárskej práce je priniesť ucelený pohľad na všeobecne uznávané účtovné zásady a princípy s dôrazom na právnu úpravu účtovníctva platnú na území Slovenskej republiky.

Ďalšiu súčasť práce tvorí teoretické vymedzenie základných pojmov, kategórií členia účtovných zásad a princípov a ich charakteristiky podľa právnej úpravy účtovníctva platnej na území Slovenskej republiky.

Bakalárska práca je zameraná hlavne na analyzovanie jednotlivých účtovných zásad a princípov na konkrétnych prípadoch ich využitia pri vedení účtovníctva nielen v teoretickej rovine, ale aj v praxi s dôrazom na správne dodržiavanie týchto účtovných zásad a princípov.

Medzi hlavné zdroje využité pri spracovaní danej témy patria aktuálne znenia zákonov platných v právnej úprave na území Slovenskej republiky, ako aj dostupná odborná literatúra a odborné publikácie. Pre dostatočné pochopenie a spracovanie danej problematiky pre potreby bakalárskej práce je potrebné dôsledné preštudovanie týchto materiálov.

Pri vypracovávaní bakalárskej práce boli použité všeobecné metódy skúmania, medzi ktoré patria pozorovanie, porovnávanie, analýza a syntéza, indukcia a dedukcia.

Pozorovanie je plánovité, systematické sledovanie skutočností potrebné k dosiahnutiu určitého cieľu. Výsledkom daného pozorovania bolo zistenie, aké účtovné zásady a princípy, účtovné metódy a kvantitatívne charakteristiky sú uplatňované v právnej úprave účtovníctva platnej na území Slovenskej republiky.

V tejto bakalárskej práci boli porovnávané rozdiely medzi elementárnymi a všeobecnými účtovnými zásadami, účtovnými zásadami a účtovnými metódami a kvantitatívnymi charakteristikami, ktoré sú uplatňované v právnej úprave účtovníctva platnej na území Slovenskej republiky.

Počas procesu analýzy sme rozčlenili jednotlivé účtovné zásady a princípy na jednotlivé druhy a hlbšie spoznali čiastkové aspekty skúmanej problematiky. Ďalej bola

použitá pri aplikácii jednotlivých účtovných zásad a princípov na konkrétne riešenia problematiky z praxe účtovnej jednotky.

Použitie vyššie spomenutých metód spočíva vo vyjadrovaní ekonomických hypotéz štatistickými, respektíve matematickými formuláciami, ktoré sa podrobia matematickým operáciám. V tretej kapitole sme použili nasledovné metódy pri zostavovaní výkazov ziskov a strát a pri zostavovaní súvah.

3 Výsledky práce a diskusia

Problematika dodržiavania účtovných zásad a princípov je pre účtovnú jednotku veľmi náročná, avšak na druhej strane aj veľmi dôležitá z pohľadu dodržiavania právnych noriem, ktoré upravujú účtovníctvo.

Jednotlivé využitie účtovných zásad a princípov budeme aplikovať na fiktívnu účtovnú jednotku AnMar, s. r. o., ktorej predmet činnosti tvorí nákup a predaj svietidiel vo veľkoobchode a poskytovanie služieb v oblasti montáže, opravy a kompletného servisu o svietidlá. Účtovná jednotka je neplatca DPH. AnMar, s. r. o., zamestnáva 1 zamestnanca na dohodu o pracovnej činnosti. Bežným účtovným obdobím danej účtovnej jednotky je kalendárny rok. Zásoby oceňuje metódou FIFO a účtuje spôsobom A. Účtovná jednotka nepoužíva obstarávacie účty. Jej jediným odberateľom a zároveň aj dodávateľom je účtovná jednotka Indon, s. r. o., ktorej predmetom je nákup a predaj svietidiel konečným spotrebiteľom – maloobchod, a tiež aj prenájom nebytových priestorov a tiež aj predaj majetku formou finančného lízingu. Pre zjednodušenie prípadov je účtovná jednotka neplatcom DPH.

Nie je možné rozoberať všetky účtovné zásady a princípy, a to z dôvodu obmedzenia rozsahu vzhľadom k tomu, že sa jedná o bakalársku prácu. V nasledujúcich podkapitolách budú na konkrétnych prípadoch z praxe demonštrované vybrané účtovné zásady a princípy, menovite zásada bilančnej kontinuity, zásada kontinuity medzi účtovnými metódami a účtovnými zásadami, zásada prednosti podstaty pred formou vlastníctva, zásada zákazu kompenzácie a zásada opatrnosti.

3.1 Zásada bilančnej kontinuity

Ako sme si charakterizovali v podkapitole 1.3.1, táto zásada pojednáva o tom, že konečné zostatky účtov vykazovaných v súvahe k poslednému dňu účtovného obdobia, musia byť totožné so začiatočnými stavmi spomínaných účtov k prvému dňu účtovného obdobia, ktoré bezprostredne nasleduje.

Účtovná jednotka AnMar, s. r. o., mala k 01. 01. 2011 nasledovný stav majetku a zdrojov krytia:

SA	Súvaha k 01.01.2011		SP
132	Tovar na sklade a v predajniach	5000 €	411 Základné imanie 6700 €
311	Odberatelia	12000 €	421 Rezervný fond zo zisku 670 €
211	Pokladnica	500 €	428 Nerozdelený zisk 4000 €
221	Bankové účty	4542 €	321 Dodávatelia 10000 €
			331 Zamestanci 595 €
			336 Odvody 7 €
			342 Preddavky zo mzdy 70 €
Spolu	Majetok	22042 €	Spolu Zdroje krytia 22042 €

Počas bežného účtovného obdobia nastali v účtovnej jednotke AnMar, s. r. o., nasledovné účtovné prípady:

dátum	doklad	partner	popis	suma	MD	D
31.1.2011	VFA	Indon, s. r. o.	predaj tovaru	3 000 €	311	604
31.1.2011	VYD		vyskladnenie tovaru	2 000 €	504	132
30.3.2011	VBU	Indon, s. r. o.	Inkaso pohľadávok	12 000 €	221	311
30.4.2011	VBU	Indon, s. r. o.	Úhrada Záväzkov	10 000 €	321	221
30.6.2011	PFA	Indon, s. r. o.	nájomné 01- 06 2011	2 500 €	518	321
28.12.2011	VFA	Indon, s. r. o.	predaj tovaru	4 500 €	311	604
28.12.2011	VYD		vyskladnenie tovaru	2 500 €	504	132

Tab. 3.1: Účtovné prípady účtovnej jednotky AnMar, s. r. o.

Podrobné riešenie daného príkladu sa nachádza v prílohe č.1. Pre potreby vysvetlenia zásady bilančnej kontinuity uvádzame iba súvahy.

Účtovná jednotka AnMar, s. r. o., zostavila na základe údajov v Prílohe č.1 Súvahu k 31.12.2011 nasledovne:

SA	Súvaha k 31.12.2011		SP
132	Tovar na sklade a v predajniach	500 €	411 Základné imanie 6700 €
311	Odberatelia	7500 €	421 Rezervný fond zo zisku 670 €
211	Pokladnica	500 €	428 Nerozdelený zisk 4000 €
221	Bankové účty	6542 €	321 Dodávatelia 2500 €
			331 Zamestanci 595 €
			336 Odvody 7 €
			342 Preddavky zo mzdy 70 €
			VH v schvaľovaní 500 €
Spolu	Majetok	15042 €	Spolu Zdroje krytia 15042 €

K 01.01.2012 účtovná jednotka zostavila otváraciu súvahu:

SA	Súvaha k 01.01.2012		SP
132	Tovar na sklade a v predajniach	500 €	411 Základné imanie 6700 €
311	Odberatelia	7500 €	421 Rezervný fond zo zisku 670 €
211	Pokladnica	500 €	428 Nerozdelený zisk 4000 €
221	Bankové účty	6542 €	321 Dodávatelia 2500 €
			331 Zamestanci 595 €
			336 Odvody 7 €
			342 Preddavky zo mzdy 70 €
			431 VH v schvaľovaní 500 €
Spolu	Majetok	15042 €	Spolu Zdroje krytia 15042 €

Ak porovnáme Súvahu k 31.12.2011 spoločne so Súvahou k 01.01.2012, zistíme, že sú totožné. K rovnakému záveru prideme, ak porovnáme konečné zostatky na účtoch k 31.12.2011 spolu so začiatočnými stavmi k 01.01.2012. Konečné stavy na účtoch nákladov a výnosov k 01.01.2012 transformovali do účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Ďalej je zrejmé, že účtovná jednotka AnMar, s. r. o. dodržala nielen jednu zo všeobecných účtovných zásad, konkrétne zásadu bilančnej kontinuity, ale aj jednu z elementárnych účtovných zásad, menovite zásadu účtovného obdobia.

3.2 Kontinuita medzi účtovnými metódami a účtovnými zásadami

Z definície danej zásady je zrejmé, že na splnenie podmienky, aby informácie obsiahnuté v účtovných závierkach za dve, po sebe bezprostredne nasledujúce obdobia, boli porovnateľné, je potrebné, aby sa pri ich zostavovaní použili rovnaké účtovné metódy a účtovné zásady.

Účtovná jednotka AnMar, s. r. o., v predchádzajúcom účtovnom období, ktorým bol kalendárny rok 2010, používala metódu ocenenenia zásob FIFO (First in, first out). V septembri 2011 však vedenie účtovnej jednotky zistilo, že vzhľadom k tomu, že dochádzalo k neustálej kulminácii cien na trhu svetidiel, zmení spôsob oceňovania zásob. Metódu VAP – Váženého aritmetického priemeru považovala za správnejší variant, najmä vzhľadom k tomu, že zatiaľ čo pri metóde FIFO spoločnosť vyskladňovala pri najnižších nákladoch, pri metóde VAP by mohla vyskladňovať pri priemerných obstarávacích cenách, čo lepšie a správnejšie odrážalo situáciu pri obstarávaní a vyskladňovaní predaného tovaru. Práve tu sa prejaví nadradenosť a vplyv zásady verného a pravdivého zobrazenia skutočností za predpokladu, že vernejšie zobrazenie bude poskytovať nová uplatňovaná metóda VAP. Ako už bolo charakterizované k podkapitole 1.3.2, účtovná jednotka nemôže zmeniť účtovnú metódu v priebehu roka. Vzhľadom k tomu, že danú účtovnú metódu sa rozhodla zmeniť v septembri 2011, do augusta 2011 postupovala tak, že zásoby oceňovala účtovnou metódou FIFO. Aby sa dodržala kontinuita v používaní účtovných zásad a metód, ktorá stanovuje, že rovnaká účtovná metóda a zásada musí byť používaná celé účtovné obdobie, je účtovná jednotka AnMar, s. r. o. povinná urobiť úpravu spôsobu oceneňovania vykladnenia predaného tovaru od 01.01.2011. O zmene spôsobu oceňovania však musí informovať používateľov informácií v poznámkach, ktoré tvoria súčasť účtovnej závierky.

Účtovná jednotka nemusí robiť úpravu spôsobu oceňovania, ak v priebehu účtovného obdobia príde k zmene legislatívy.

3.3 Zásada prednosti podstaty pred formou vlastníctva

Z pohľadu tejto zásady nie je podstatné, kto je vlastníkom majetku, avšak kto ho reálne využíva a má z tohoto majetku aj ekonomický úžitok. V praxi sa najčastejšie táto zásada aplikuje pri obstaraní majetku formou finančného lízingu.

Účtovná jednotka AnMar, s. r. o. sa rozhodla, že potrebuje nákladné vozidlo na prepravu tovaru. Toto vozidlo sa rozhodla obstaráť formou finančného lízingu, preto s účtovnou jednotkou Indon, s. r. o. spísala zmluvu o finančnom lízingu. Obstarávacía cena vozidla 40 000 €. Z pohľadu účtovnej jednotky Indon, s. r. o. ako vlastníka majetku bude dané vozidlo predstavovať tovar, čiže pri podpise zmluvy o finančnom lízingu jednorazovo zaúčtuje vozidlo v predajnej cene do výnosov a súčasne jej vznikne dlhodobá pohľadávka voči účtovnej jednotke AnMar, s. r. o. Z pohľadu účtovnej jednotky AnMar, s. r. o. bude dané vozidlo predstavovať dlhodobý hmotný majetok, konkrétne 022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí. Na jednej strane teda vznikne obstaranie dlhodobého hmotného majetku na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a súčasne jej vznikne dlhodobý záväzok. Účtovná jednotka AnMar, s. r. o., je povinná daný majetok zaradiť do užívania, vytvoriť mu inventárnu kartu majetku a odpisový plán. Týmto spôsobom si AnMar, s. r. o. môže uplatiť náklady na využívanie daného majetku. Táto účtovná jednotka však nesmie každý rok zabudnúť na preúčtovanie istiny – záväzku z dlhobovej časti na krátkodobú. Jedná sa o tú časť istiny, ktorá je splatná v danom účtovnom období. Účtovná jednotka Indon, s. r. o. je vlastníkom spomínaného majetku až do okamihu, kým účtovná jednotka AnMar, s. r. o. nesplatí poslednú splátku istiny spolu s úrokmi. V tomto prípade bude účtovná jednotka AnMar, s. r. o. vlastníkom majetku až vtedy, ak splatí celý záväzok spolu s úrokmi účtovnej jednotke Indon, s. r. o.

3.4 Zásada zákazu kompenzácie pohľadávok a záväzkov, nákladov a výnosov, príjmov a výdavkov

Podľa definície v podkapitole 1.3.4 je zrejmé, že „sa vyžaduje, aby účtovná jednotka účtovala samostatne, bez vzájomného započítania o majetku, záväzkoch, nákladoch a výnosoch, príjmoch a výdavkoch, a to aj v prípade, že sa vzťahujú na tú istú skutočnosť. Takýmto spôsobom, teda samostatne, sa musia vykázat' v účtovnej závierke“²².

Účtovná jednotka AnMar, s. r. o., ktorej predmetom činnosť je nákup a predaj dizajnových svietidiel, mala k 01. 01. 2011 nasledovný stav majetku a zdrojov krytia:

SA	Súvaha k 01.01.2011		SP
132	Tovar na sklade a v predajniach	5000 €	411 Základné imanie 6700 €
311	Odberatelia	12000 €	421 Rezervný fond zo zisku 670 €
211	Pokladnica	500 €	428 Nerozdelený zisk 4000 €
221	Bankové účty	4542 €	321 Dodávatelia 10000 €
			331 Zamestanci 595 €
			336 Odvody 7 €
			342 Preddavky zo mzdy 70 €
Spolu	Majetok	22042 €	Spolu Zdroje krytia 22042 €

Spoločnosť AnMar, s. r. o., nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty.

Počas roka 2011 nastali v spoločnosti nasledovné účtovné prípady:

dátum	doklad	partner	popis	suma	MD	D
31.1.2011	VFA	Indon, s. r. o.	predaj tovaru	3 000 €	311	604
31.1.2011	VYD		vyskladnenie tovaru	2 000 €	504	132

²² ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 111. ISBN 978-80-80-78-418-8.

30.3.2011	VBU	Indon, s. r. o.	Inkaso pohľadávok	12 000 €	221	311
30.4.2011	VBU	Indon, s. r. o.	Úhrada Záväzkov	10 000 €	321	221
30.6.2011	PFA	Indon, s. r. o.	nájomné 01- 06 2011	2 500 €	518	321
28.12.2011	VFA	Indon, s. r. o.	predaj tovaru	4 500 €	311	604
28.12.2011	VYD		vyskladnenie tovaru	2 500 €	504	132

Tab. 3.2: Účtovné prípady účtovnej jednotky AnMar, s. r. o.

Účtovná jednotka na konci účtovného obdobia uzatvorila účtovné knihy účtovným spôsobom a zostavila účet 710 – Výkaz ziskov a strát nasledovne:

MD		710 - Účet ziskov a strát		D	
504	Predaný tovar	4500 €		604	Tržby z predaja tovaru 7500 €
518	Ostatné služby	2500 €			
OMD		7000 €		OD	7500 €
VH - Zisk		500 €			
Spolu MD		7500 €		Spolu D	7500 €

Ako vidíme na účte 710 – Výkaz ziskov a strát, účtovná jednotka vykázala správne tržby v hodnote 7500 € a náklady na predaný tovar v hodnote 4500 €. Ak by však nepostupovala účtovná jednotka správne, vykázala by tržby v hodnote 3000 € a žiadne náklady na predaný tovar. Týmto spôsobom porušila v prvom rade zásadu verného a pravdivého zobrazovania skutočností a v druhom rade zásadu zákazu kompenzácie majetku a záväzkov, nákladov a výnosov, príjmov a výdavkov. Výsledok hospodárenia by tým však účtovná jednotka AnMar, s. r. o. neovplyvnila, nastala by chyba vo vykazovaní – vykázala by nižšie tržby a aj nižšie náklady.

AnMar, s. r. o., ďalej zostavila súvahu k 31.12.2011 nasledovne:

SA		Súvaha k 31.12.2011		SP	
132	Tovar na sklade a v predajniach	500 €	411	Základné imanie	6700 €
311	Odberatelia	7500 €	421	Rezervný fond zo zisku	670 €
211	Pokladnica	500 €	428	Nerozdelený zisk	4000 €
221	Bankové účty	6542 €	321	Dodávatelia	2500 €
			331	Zamestanci	595 €
			336	Odvody	7 €
			342	Preddavky zo mzdy	70 €
				VH v schvaľovaní	500 €
Spolu	Majetok	15042 €	Spolu	Zdroje krytia	15042 €

Účtovná jednotka v súvahe vyzákazala pohľadávky z obchodného styku vo výške 7500 € a záväzky z obchodného styku v hodnote 2500 €. Ak by však nepostupovala správne a porušila zásadu zákazu kompenzácie majetku a záväzkov, nákladov a výnosov, príjmov a výdavkov, vykázala by iba pohľadávky z obchodného styku v hodnote 5000 €, avšak žiadne záväzky z obchodného styku. Týmto spôsobom by urobila chybu nielen vo vykazovaní, ale aj v tom, že by podhodnotila svoj majetok.

3.5 Zásada opatrnosti

Zjednodušene môžeme túto zásadu charakterizovať tak, že jej uplatňovanie spôsobuje, že majetok a výnosy a nesmú nadhodnocovať a naopak záväzky a náklady sa nesmú podhodnocovať. Pri zásade opatrnosti sa uplatňujú tri princípy, a to realizačný princíp, impartiný princíp a princíp osvetľovania skutočnosti. Každý z týchto princípov vysvetlíme na príkladoch v ďalších podkapitolách.

3.5.1 Aplikácia zásady opatrnosti pri vykazovaní majetku - realizačný princíp

Realizačný princíp ako súčasť zásady opatrnosti znamená, že neisté, ale očakávané výnosy sa neučtujú. Účtujú a vykazujú sa až v momente realizácie.

Účtovná jednotka AnMar, s. r. o., na valnom zhromaždení rozhodla, že potrebuje nový softvér na riadenie a optimalizáciu skladového hospodárstva, ktorý sa rozhodla vytvoriť vlastnou činnosťou.

Na tento účet zamestnala 3 pracovníkov - 1 riadiaci manažér a 2 počítačový programátori. Ďalej si zobrala úver na tento účel v hodnote 50 000. Účtovnej jednotke vznikli v súvislosti s vývojom softvéru tieto náklady:

p.č.	doklad	popis	suma	MD	D
1.	PFA	Spotreba energií	12000	502.013	321.xxx
2.	ZVL	Priame mzdy zamestnancov súhrnne	25200	521.013	331.xxx
3.	ZVL	Odvody za zamestnancov súhrnne	9955	524.013	336.xxx
4.	zmluva	Ochranná známka a patent	1000	518.013	325.xxx
5.	VBU	Bankové úroky z úveru	1150	568.013	221.xxx

Tab. 3.2: Rozpis účtovných prípadov súvisiacich s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku

Vývoj nového softvéru stála spoločnosť 49 305 €. Účtovná jednotka pozvala znalca, aby zistil trhovú hodnotu daného softvéru. Znalec ohodnotil softvér na 55 000 €. Z toho vyplýva, že reprodukčná obstarávacía cena je vyššia ako vlastné náklady. Účtovná jednotka bude preto postupovať podľa zákona č. 431/2002 Zb.Z. – Zákon o účtovníctve, §25 ods. 1 b (3). Softvér do užívania zaradí vo výške vlastných nákladov. Rozdiel medzi vlastnými nákladmi a ROC vykáže pri účtovnej závierke v poznámkach k účtovnej závierke a vytvorí tak tichú rezervu, ktorá nebude mať vplyv na výsledok hospodárenia.

Ak by účtovná jednotka postupovala chybné a neuplatnila by zásadu opatrnosti, zaradila by spomínaný softvér vo výške 55 000 €. Za predpokladu, že by účtovná jednotka využívala a odpisovala spomínaný softvér 5 rokov a účtovné odpisy sa rovnajú daňovým odpisom, by si neprávom zvýšila náklady v celkovej výške 5 695 € za 5 rokov, čím by si neprávom znížila svoju daňovú povinnosť a dopustila sa tak daňových únikov, avšak skúmanie daňových deliktov nie je predmetom skúmania tejto bakalárskej práce.

3.5.2 Aplikácia zásady opatrnosti pri vykazovaní zásob - imparitný princíp

Uplatňovanie imparitného princípu znamená, že sa zohľadňujú všetky predpokladané náklady a straty.

Účtovná jednotka AnMar, s. r. o., ktorej predmetom činnosť je nákup a predaj dizajnových svietidiel, mala k 01. 01. 2011 nasledovný stav majetku a zdrojov krytia:

SA	Súvaha k 01.01.2011		SP
132	Tovar na sklade a v predajniach	5000 €	411 Základné imanie 6700 €
311	Odberatelia	12000 €	421 Rezervný fond zo zisku 670 €
211	Pokladnica	500 €	428 Nerozdelený zisk 4000 €
221	Bankové účty	4542 €	321 Dodávatelia 10000 €
			331 Zamestanci 595 €
			336 Odvody 7 €
			342 Preddavky zo mzdy 70 €
Spolu	Majetok	22042 €	Spolu Zdroje krytia 22042 €

Účtovná jednotka AnMar, s. r. o., evidovala tovar na sklade a v predajniach v hodnote 5 000 € v členení: 132.010 – Tovar na sklade a v predajniach – svietidlá model 2011 v hodnote 3 000 € a 132.020 – tovar na sklade a v predajniach – svietidlá model 2012 v hodnote 2 000 €.

Počas roku 2011 nastali nasledujúce účtovné prípady:

dátum	doklad	partner	popis	suma	MD	D
31.1.2011	VFA	Indon, s. r. o.	predaj tovaru	3 000 €	311	604
31.1.2011	VYD		vyskladnenie tovaru	1 500 €	504	132.010
30.3.2011	VBU	Indon, s. r. o.	Inkaso pohľadávok	12 000 €	221	311
30.4.2011	VBU	Indon, s. r. o.	Úhrada Záväzkov	10 000 €	321	221
30.6.2011	PFA	Indon, s. r. o.	nájomné 01- 06 2011	2 500 €	518	321
28.12.2011	VFA	Indon, s. r. o.	predaj tovaru	4 500 €	311	604
28.12.2011	VYD		vyskladnenie tovaru	1 500 €	504	132.020

Tab. 3.2: Účtovné prípady účtovnej jednotky AnMar, s. r. o.

Ak sa pozrieme na stav zásob účtovnej jednotky AnMar, s. r. o. k 31. 12. 2011 zistíme, že spoločnosť má na sklade zásoby 132.010 – tovar na sklade a v predajniach – svietidlá model 2011 v hodnote 1 500 € a 132.020 – tovar na sklade a v predajniach – svietidlá model 2012 v hodnote 500 €. Na trhu sa však zmenila situácia a spoločnosť predpokladá, že tovar na účte 132.010 – tovar na sklade a v predajniach model 2011 v hodnote 1500 € predá v hodnote 1000 € a náklady na predaj predstavujú 100 €. Účtovná jednotka AnMar, s. r. o. postupovala správne dodržaním zásady opatrnosti, konkrétne imparitného princípu, ak účtovala opravné položky k zásobám nasledovne:

31.12.2011	ID		Tvorba OP k tovaru	400 €	505	196.010
------------	----	--	--------------------	-------	-----	---------

Na výkazy účtovnej jednotky AnMar, s. r. o., to má nasledujúci vplyv:

MD		710 - Účet ziskov a strát		D	
504	Predaný tovar	4500 €	604	Tržby z predaja tovaru	7500 €
505	Tvorba OP	400 €			
518	Ostatné služby	2500 €			
OMD		5900 €	OD		7500 €
VH - Zisk		1600 €			
Spolu MD		7500 €	Spolu D		7500 €

SA		Súvaha k 31.12.2011		SP	
132	Tovar na sklade a v predajniach	500 €	411	Základné imanie	6700 €
196	Opravné položky k tovaru	- 400 €	421	Rezervný fond zo zisku	670 €
311	Odberatelia	7500 €	428	Nerozdelený zisk	4000 €
211	Pokladnica	500 €	321	Dodávatelia	2500 €
221	Bankové účty	6542 €	331	Zamestanci	595 €
			336	Odvody	7 €
			342	Preddavky zo mzdy	70 €
				VH v schvaľovaní	1600 €
Spolu	Majetok	16142 €	Spolu	Zdroje krytia	15042 €

Ak by však účtovná jednotka AnMar, s. r. o. neuplatnila imparitný princíp nevytvorením opravnej položky, potom by si účtovná jednotka nielen navýšila zisk o 400 €, ale zároveň by si nadhonorila svoj majetok vo výške 400 €. Účtovná jednotka AnMar, s. r. o. by tým nielenže porušila zásadu opatrnosti, avšak nadhodnotením svojho majetku a výsledku hospodárenia za rok 2011 mohla uviesť svojich veriteľov do omylu, napríklad pri získaní úveru, predaji účtovnej jednotky, získania rôznych dotácií a podobne, čo môže mať v budúcnosti trestno - právne dôsledky pre účtovnú jednotku, vzhľadom k tomu, že by sa dopustila trestného činu, napr. trestného činu úverového podvodu a pod. Nakoľko delikty nie sú predmetom tejto bakalárskej práce, nebudeme ich ďalej rozvíjať. Princíp osvetľovania skutočností znamená, že niektoré skutočnosti účtovná jednotka neúčtuje, pretože nespĺňajú všetky podmienky na zaúčtovanie, avšak sa uvádzajú v poznámkach, ktoré sú súčasťou účtovnej závierky.

3.5.3 Aplikácia zásady opatrnosti– uplatnenie princípu osvetľovania skutočností

Princíp osvetľovania skutočností znamená, že niektoré skutočnosti účtovná jednotka neučtuje, pretože nespĺňajú všetky podmienky na zaúčtovanie, avšak sa uvádzajú v poznámkach, ktoré sú súčasťou účtovnej závierky.

Účtovná jednotka AnMar, s. r. o., zostavila Súvahu k 31.12.2011 nasledovne:

SA	Súvaha k 31.12.2011		SP
132	Tovar na sklade a v predajniach	500 €	411 Základné imanie 6700 €
311	Odberatelia	7500 €	421 Rezervný fond zo zisku 670 €
211	Pokladnica	500 €	428 Nerozdelený zisk 4000 €
221	Bankové účty	6542 €	321 Dodávatelia 2500 €
			331 Zamestanci 595 €
			336 Odvody 7 €
			342 Preddavky zo mzdy 70 €
			VH v schvaľovaní 500 €
Spolu	Majetok	15042 €	Spolu Zdroje krytia 15042 €

Ako je zrejmé zo súvahy k 31.12. 2011, účtovná jednotka AnMar, s. r. o. mala na sklade v predajniach tovar v hodnote 500 €. Vo februári 2012 však sklady účtovnej jednotky boli vytopené a všetok tovar bol zničený. Účtovná jednotka zostavila 01.03.2012 účtovnú závierku za účtovné rok 2011. Škody z vytopenia skladov, aj keď sa týkajú tovaru z roku 2011 nemôže účtovať z dôvodu, že sa stali až v účtovnom roku 2012. Napriek tomu účtovná jednotka vie, že daný tovar už fyzicky neexistuje, preto túto skutočnosť uvedie v poznámkach, ktoré sú súčasťou účtovnej závierky a týmto spôsobom informuje aj používateľov informácií. Zároveň uplatní princíp osvetľovania skutočností. V účtovnom roku 2012 zaúčtuje všetky potrebné účtovné prípady, ktoré majú súvis s touto škodovou udalosťou.

4 Záver

Cieľom bakalárskej práce je priniesť ucelený pohľad na všeobecne uznávané účtovné zásady a princípy s dôrazom na právnu úpravu účtovníctva platnú na území Slovenskej republiky. Práca poskytuje ucelený pohľad na problematiku účtovných zásad a princípov z účtovného hľadiska.

Prvá kapitola je venovaná zobrazeniu aktuálneho stavu danej problematiky v podmienkach právnej úpravy účtovníctva platnej na území Slovenskej republiky. Táto spomínaná kapitola obsahuje teoretické poznatky účtovných zásad a princípov, charakterizovanie ich významnej pozície v rámci účtovného systému, ako aj členenie a podrobné teoretické znalosti o jednotlivých zásadách a princípoch, ako aj stanovenie rozdielov medzi účtovnými zásadami, princípmi, účtovnými metódami a kvalitatívnymi charakteristikami.

Druhá kapitola obsahuje definovanie cieľa práce spolu s charakterizovaním jednotlivých metód skúmania danej problematiky. Pri písaní práce boli využité všeobecne platné metódy skúmania, medzi ktoré patria pozorovanie, porovnávanie, analýza a syntéza a v neposlednom rade aj indukcia a dedukcia.

Tretia kapitola obsahuje aplikáciu vybraných všeobecných účtovných zásad a princípov na konkrétnych prípadoch vysvetľovaných na fiktívnej účtovnej jednotke AnMar, s. r. o., kde sa skúmal hlavne postup účtovnej jednotky spojený s diskusiou, aké následky by hrozili danej účtovnej jednotke pri nedodržaní jednotlivých zásad a princípov.

Problematika účtovných zásad a princípov je náročná, pretože účtovník musí mať komplexné vedomosti z právnej úpravy účtovníctva platnej nielen na území Slovenskej republiky, ale aj medzinárodnej právnej úprave. V našich právnych podmienkach je používanie účtovných zásad a princípov zadefinované v zákone, konkrétne v zákone č. 431/2002 Z. z. – Zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ktorý tvorí kľúčovú normu, ktorá upravuje túto oblasť. Z dlhodobého, ale aj krátkodobého hľadiska je potrebné dodržiavanie týchto zásad, aby komparácia medzi účtovnými jednotkami bola možná, a tento stav je uskutočniteľný iba v prípade, že všetky účtovné jednotky postupujú správne

a riadia sa podľa zákona. Veríme, že bakalárska práca bude mať veľký prínos pre zvýšenie informovanosti pre širokú ekonomickú verejnosť, ktorá si chce svoje poznatky vylepšiť a doplniť.

5 Zoznam použitej literatúry

Knižné publikácie:

- [1] MÁZIKOVÁ, K. – BOUŠKOVÁ, D. – MATEÁŠOVÁ, M. 2009. *Účtovníctvo A – učebný text*. Bratislava : Iura Edition, 2009. 198 s. ISBN 998-80-8078-294-8.
- [2] ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. 292 s. ISBN 978-80-80-78-418-8.
- [3] ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2006. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava : Iura Edition, 2006. 478 s. ISBN 80-8078-070-6.
- [4] ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2009. *Účtovníctvo B. Učebný text*. Bratislava : Iura Edition, 2009. 272 s. ISBN 978-80-8078-244-3.

Právne normy:

- [5] Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- [6] Opatrenie Ministerstva financií SR č. 23 054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov.

Internetové zdroje:

- [7] <http://www.kpmg.sk>
- [8] <http://www.justice.gov>

6 Prílohy

6.1 Komplexné riešenie príkladu z podkapitoly 3.1

SA	Súvaha k 01.01.2011		SP
132	Tovar na sklade a v predajniach	5000 €	411 Základné imanie 6700 €
311	Odberatelia	12000 €	421 Rezervný fond zo zisku 670 €
211	Pokladnica	500 €	428 Nerozdelený zisk 4000 €
221	Bankové účty	4542 €	321 Dodávatelia 10000 €
			331 Zamestanci 595 €
			336 Odvody 7 €
			342 Preddavky zo mzdy 70 €
Spolu	Majetok	22042 €	Spolu Zdroje krytia 22042 €

dátum	doklad	partner	popis	suma	MD	D
31.1.2011	VFA	Indon, s. r. o.	predaj tovaru	3 000 €	311	604
31.1.2011	VYD		vyskladnenie tovaru	2 000 €	504	132
30.3.2011	VBU	Indon, s. r. o.	Inkaso pohľadávok	12 000 €	221	311
30.4.2011	VBU	Indon, s. r. o.	Úhrada Záväzkov	10 000 €	321	221
30.6.2011	PFA	Indon, s. r. o.	nájomné 01- 06 2011	2 500 €	518	321
28.12.2011	VFA	Indon, s. r. o.	predaj tovaru	4 500 €	311	604
28.12.2011	VYD		vyskladnenie tovaru	2 500 €	504	132

Tab. 3.1: Účtovné prípady účtovnej jednotky AnMar, s. r. o.

MD	701 - Začiatočný účet súvahový		D
411	Základné imanie	6700 €	132 Tovar na sklade a v predajniach 5000 €
421	Rezervný fond zo zisku	670 €	311 Odberatelia 12000 €
428	Nerozdelený zisk	4000 €	211 Pokladnica 500 €
321	Dodávatelia	10000 €	221 Bankové účty 4542 €
331	Zamestanci	595 €	
336	Odvody	7 €	
342	Preddavky zo mzdy	70 €	
Spolu MD		22042 €	Spolu D 22042 €

MD	211 - Pokladnica	D	MD	411 – Základné imanie	D	MD	421 - Zákonný rezervný fond	D
ZS	500 €			ZS	6700 €		ZS	670 €
OMD	0 €	OD 0 €	OMD	0 €	OD 0 €	OMD	0 €	OD 0 €
	PKZ	500 €	PKZ	6700 €		PKZ	670 €	
Spolu	500 €	Spolu 500 €	Spolu	6700 €	Spolu 6700 €	Spolu	670 €	Spolu 670 €

MD	428 – Nerozdelený zisk minulých rokov	D	MD	331 - Zamestnanci	D	MD	336 - Zúčtovanie s orgánmi soc. a zdrav. poistenia	D
	ZS	4000 €		ZS	595 €		ZS	7 €
OMD	0 €	OD 0 €	OMD	0 €	OD 0 €	OMD	0 €	OD 0 €
PKZ	4000 €		PKZ	595 €		PKZ	7 €	
Spolu	4000 €	Spolu 4000 €	Spolu	595 €	Spolu 595 €	Spolu	7 €	Spolu 7 €

MD 504 – Predaný tovar			MD 604 - Tržby za tovar			MD 132 – Tovar na sklade a v predajniach		
D			D			D		
	2. 2000 €			1. 3000 €			ZS 5000 €	2. 2000 €
	7. 2500 €			6. 4500 €				3. 2500 €
OMD 4500 €	OD 0 €		OMD 0 €	OD 7500 €		OMD 0 €	OD 4500 €	
	PKS 4500 €		PKS 7500€				PKZ 500 €	
Spolu 4500 €	Spolu 4500 €		Spolu 7500 €	Spolu 7500 €		Spolu 5000 €	Spolu 5000 €	

MD342 - Ostatné priame daneD			MD321 - DodávateliaD			MD221 - Bankové účtyD		
	ZS	70 €	4.10000 €	ZS	10000 €	ZS	4542 €	4.10000 €
OMD0 €	OD	0 €		5.	2500 €	3.12000 €		
PKZ70 €			OMD10000 €	OD	2500 €	OMD12000 €	OD	10000 €
Spolu70 €	Spolu	70 €	PKZ2500 €				PKZ	6542 €
			Spolu12500 €	Spolu	12500 €	Spolu16542 €	Spolu	16542 €

MD 518 - Ostatné služby		D	
5.	2500 €		
OMD	2500 €	OD	0 €
		PKS	2500 €
Spolu	2500 €	Spolu	2500 €

MD 311 - Odberatelia		D	
ZS	12000 €	4.	12000 €
1.	3000 €		
3.	4500 €		
OMD	7500 €	OD	12000 €
		PKZ	7500 €
Spolu	19500 €	Spolu	19500 €

MD	710 - Účet ziskov a strát		D
504	Predaný tovar	4500 €	604 Tržby z predaja tovaru 7500 €
518	Ostatné služby	2500 €	
OMD		7000 €	OD 7500 €
VH - Zisk		500 €	
Spolu MD		7500 €	Spolu D 7500 €

MD	702 - Konečný účet súvahový		D
132	Tovar na sklade a v predajniach	500 €	411 Základné imanie 6700 €
311	Odberatelia	7500 €	421 Rezervný fond zo zisku 670 €
211	Pokladnica	500 €	428 Nerozdelený zisk 4000 €
221	Bankové účty	6542 €	321 Dodávatelia 2500 €
			331 Zamestanci 595 €
			336 Odvody 7 €
			342 Preddavky zo mzdy 70 €
			VH v schvaľovaní 500 €
Spolu MD		15042 €	Spolu D 15042 €

SA	Súvaha k 31.12.2011		SP
132	Tovar na sklade a v predajniach	500 €	411 Základné imanie 6700 €
311	Odberatelia	7500 €	421 Rezervný fond zo zisku 670 €
211	Pokladnica	500 €	428 Nerozdelený zisk 4000 €
221	Bankové účty	6542 €	321 Dodávatelia 2500 €
			331 Zamestanci 595 €
			336 Odvody 7 €
			342 Preddavky zo mzdy 70 €
			VH v schvaľovaní 500 €
Spolu	Majetok	15042 €	Spolu Zdroje krytia 15042 €

SA	Súvaha k 01.01.2012		SP
132	Tovar na sklade a v predajniach	500 €	411 Základné imanie 6700 €
311	Odberatelia	7500 €	421 Rezervný fond zo zisku 670 €
211	Pokladnica	500 €	428 Nerozdelený zisk 4000 €
221	Bankové účty	6542 €	321 Dodávatelia 2500 €
			331 Zamestanci 595 €
			336 Odvody 7 €
			342 Preddavky zo mzdy 70 €
			431 VH v schvaľovaní 500 €
Spolu	Majetok	15042 €	Spolu Zdroje krytia 15042 €

MD		701 - Začiatočný účet súvahový		D	
411	Základné imanie	6700 €	132	Tovar na sklade a v predajniach	500 €
421	Rezervný fond zo zisku	670 €	311	Odberatelia	7500 €
428	Nerozdelený zisk	4000 €	211	Pokladnica	500 €
321	Dodávateľia	2500 €	221	Bankové účty	6542 €
331	Zamestanci	595 €			
336	Odvody	7 €			
342	Preddavky zo mzdy	70 €			
431	VH v schvaľovaní	500 €			
Spolu MD		15042 €	Spolu D		15042 €

MD	211 - Pokladnica	D
ZS	500 €	

MD	411 - Základné imanie	D
	ZS	6700 €

MD	421 - Zákonný rezervný fond	D
	ZS	670 €

MD	132 – Tovar na sklade a v predajniach	D
ZS	500 €	

MD	428 - Nerozdelený zisk z min. rokov	D
	ZS	4000 €

MD	431 - Výsledok hosp. v schvaľovaní	D
	ZS	500 €

MD	311 - Odberatelia	D
ZS	7500 €	

MD	331 - Zamestnanci	D
	ZS	595 €

MD	321 - Dodávateľia	D
	ZS	2500 €

MD	221 - Bankové účty	D
ZS	6542 €	

MD	336 - Zúčtovanie s orgánmi soc. a zdrav. poistenia	D
	ZS	7 €

MD	342 - Ostatné priame dane	D
	ZS	70 €